

ULB Halle

3/1\$

002 703 580

ʿAbdalqai jūm
ʿAbdan-Nāṣir
oğlu Terbiye
kitābī

1898

V

Fa 3382/10

14

130

هرامت حقى سالىن دان

~~472~~

ترتیب کتابی

LH 1694

Handwritten text, possibly "Handwritten" or "Handwritten".

D. F. a.

3382 / 10

1

تربیه کتابی

عبدالقیوم ملا عبدالناصر اوغلی ننگ تصنیفی در

اوشبو کتاب ننگ باصمه سنه رخصت ویرلدی سانکت پیتر بورخه
ل ۱ نجی نویابرده ۱۸۹۷ نجی یلک

اوشبو کتاب قزان اونپویر یستیتی ننگ طبع خانه سنک ایکنجی مرتبه
باصمه اولنمشدر ۱۸۹۸ نجی یلک

Bibliothek der
Deutschen
Morgenländischen
Gesellschaft.

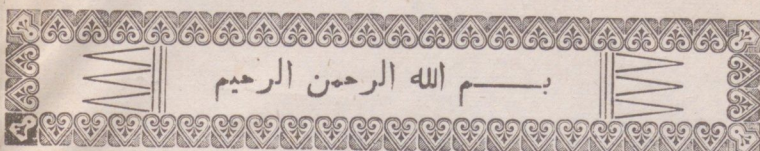
Дозволено цензурою. С.-Петербургъ, 15 ноября 1897 г.

КАЗАНЬ.

Типо-литография Императорскаго Университета.
1898.

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على خير خلفه محمد وآله وصحبه
أجمعين

کهن خرقة خویش پیراستن * به از جامهء عاریت خواستن

❁ کتاب التریبه ❁

یعنی بالا لاری تریبه قیلیم یماننک بر کتابدر امانتریه قیلیم و تریبه
اینک دیکن سوز فقط آشاتوب ایجرتوب اوسدرمک معناسنک غنه
توکلدر بلکه آشاتوب ایجرتوب اوسدرمک وبالاننک خلقن فعلن
اصلاح قیلیم وتوزاننک و حیوانننن چقاروب انسانیه درجه سمنه
کیتورمک وتعلیم بیرمک و اوکراننک و اوقونمق و ادب ارکان بیرمک
معناسنک در - اوشور ساله ده ذکر قیلناچ حکایت لر وعظا لر ونصیحتا لر
همه سی و بور ساله ننک هر بر کلمه سی بر تریبه در شول جهتین
تریبه کنابی دیب آت بیردک -

❁ ت ❁ بر حکیم بالا لارغه شویله نصیحت بیردی که ای جانلارم
اوغلانلارم نصیحت فی ایشتنکن هنر اوکراننکن دنیاننکن ملکنه ودولتنه
اشانورغه یاراماس - آلتون کموش سفر کشی سمنه خطر در و یورط
یر کشی سمنه دخی خطری بار یا اوغری آلوب کیتار یا که اوطقه یانوب
کیتار - اما هنر بر آغوم صودور وایشانچلی دولندر هنر ایاسی اکر
دولتنن توشه ده قایغو یوق - ایمدی ای اوغل بو اورونده
مقصود بر حکایت توکلدر سن ده کنالک هنر اوکران تریبه اوکران
علم اوکران -

❁ ت ❁ حرفی تریبه دیکن سوزکا اشارندر

❁ ت ❁

ت ❀ مشایخردن بر مشایخ کابر آدم شکایت قیلدی که فلان کشی
منم بوزوق اشلار منی سویلاب فلان برده منی یامانلاغان دیدی -
اول مشایخ ایتدی که سن آننگ بخشی اشارین سویلاب آئی اویاتلی
ایت دیدی - بودخی سنکا بر تر بیه در ای اوغل هر بر حکایت دن
بر معنی فهم ایتکای سن که بنگاه بر اوسنی بر یرده یامانلاغان بولسه
آنکار قارشى سن آئی ماقتاشاید که اول اوزی ده آدم بولسه انصاف ایتار
واویالور (عظالمسى بحسن افعالك) دیکان سوزننگ معناسی اوشبودر -
ت ❀ بر پادشاهننگ بر نیچه اوغلی بولوب آرا لرندان بری
ضعیف وقصه بویلی کچکنه نرسه ایدی غیرلری اوزون بویلی خوب
رویلى ایدیلر اما آنالاری اول اوغلنه کراحت وحقارت بلان قارار
ایدى اول اوغلی بر فراست ایاسی و معرفتلی بالا ایدی ایتدی
ای آنا عقللی تاباناق - نادان اوزوندان بخشی راق توکل موهر
نرسه ننگ قیمتی جشه سنه قاراب یورمایدر مونچه ناشی بیك ایری
یوکی بر تنکه انجو بیك واق مثقالی اون تنکه دیدی آنالاری وارکان
دولت بارچه سی کولوشدیلر وبارك الله دیب تحسین قیلوشدیلار -
بس ای اوغل علم و معرفت دیکان نرسه بویغه و قیافت کا قاراب
بولمایدر -

ت ❀ لقمان حکیمدن صورادیلار سن حکمت تی کمدن اوکراندنگ
دیدیلر ایتدی کوز سز کشیلردن اوکراندیم چونکه آلا آفاق باصاسی
اوروننی کورما نیچه آفاق باصالار دیدی - قدم الخروج قبل الولوج
دیدى - ای اوغل مونک سنکا تر بیه شولدر که لقمان حکیم ننگ سوزین
بخشی فهم ایتوب قارائما که کوز سز لر آفاق باصاسی اوروننی کورما نیچه
یا آبونالار یا که تور تولار یا که یقلالار کنلک بصیرتی یوق کشیلر
ونادانلار سوزننگ اورنون بلمای سویلاشلر و آخرون اویلاب
سویلاشایلر آلارننگ نادانلقلارین کوردم ده حکیم بولدیم دیدی -
ت ❀ اولوغلاردان بر آدم اوزی ننگ اوغلین بر عالم اوستادقه
تعلیم و تربیه اوچون تابشردی و ایتدی که ای اوستاد کامل اوشبو

بالائی تربیه قیل و اوقت که عالم و عاقل بولسون دیدی - بر نیچه مدت بو بالائی اوستاد تربیه قیلای و اوقوندی اما هیچ بر عالم اثر قیلما دی اول بالائی آتاسنه قایتاروب یباردی ایتدی بو بالا ایدا قابل العلم توکلدر حتی اوزمنی دیوانه قیلدی دیدی -
ا کرده کشی ننگ اصل کوهرنده قابلیت بولسه تربیه آنکار اثر ایتار ذاتنده قابلیت بولماغان کشی تو توقان تیمور کبکدر که فی قدر یالترا تسانکده یالتراونی قابل توکلدر -

ت * بر پادشاه دینکزده بر کیمه ده سفر قیلغانده کوردی بر یکت بار اصلا مونکارچه کیمه کا اوتورغانی یوق ایمش و کیمه ننگ مشقن کورکانی یوق ایمش قورقوب یغلاب اوتورور در در قاترار فی قدر جوانوب فارادیلار یغلاودان هنوز توقتامای پادشاه دخی غفا بولدی آنده بر حکیم بار ایدی ایتدی ای افندیلر اکر بیورسانکز من بر حیلله قیلایم شاید صبر ایتار دیدی پادشاه ایتدی بلکاننکنی اشله دیدی بس حکیم امر ایتدی بویکت فی ییلاب دریاغه آتدی یلار بر ایکی مرتبه چومدروب بینه کیمه کا آلدی یلار بویکت اولومن تر یلوب قایتقان کیمک حیران بولوب برده دشما نیچه اوتوردی کونکلی قرار تابدی پادشاه مونی بیگ تحسین قیلوب حکیم کا ایتدی یا حکیم مونده فی حکمت باردر حکیم ایتدی اول یکت اول کیمه ننگ مشقن و صو سفر بن کورکانی یوق یینه غرق بولونی بلکانی یوق و کیمه ده سلامت یوروننگ قدر بن بلکانی یوق ایمش دیدی - مونده سنکا تربیه شولدر ای اوغل کز لک آدم عافیت ننگ و سلامت لک ننگ قدر بن بر محنت کا دوچار بولماچ بله در -

ت * بر پادشاه اوغلی ننگ آتاسندان قالغان کوب خزینه سی بار ایدی کرم و جومار دلق قولین آچدی و اوزی ننگ عسکر خلقنه ورعیتنه نهایت سز خزینه لر توکدی - بر وقت فی برند بیر سز ند یملرندن برسی نصیحت طریقیچه ای شهزاده مقدمه کی پادشاهلار بو خزینه فی اجتهاد بلان حاصل ایتکارلدر و بر مصاحت

اوچون

اوچون حاضرلاكانلردن آزاراق قصبوراق توت واقعه لر آلكدر
خز ينه ننگ حاجت وقتي كيلور ديدى - اى اوغل اورونسز صارانلق
قيلورغه يارامى واورونسز جومار دلق ده يارامى -

ت * ايكى برادر بار ايدى برى پادشاه خف منته بولوب اوقات
كيجرور ايدى برى اوزى ننگ قول كوچى بلان حاصل ايتوب
تركلك قيلور ايدى بر وقتى اول پادشاه خف منته كى باى برادر
ايتدى اى برادر نيك پادشاه خف منته كرماسن تا كه قاطى خف منتلردن
قوتولور ايدنك ديدى اول برادر ايتدى سن نيك قول كوچنك
بلان تركلك قيلماسن تا كه خف منته خورلقندان وتزلدن قوتولور
ايدنك حكيملر ايتكانلردر كه اوز ايكما كىنى آشاب ايونكده
اوطرونك كشى خف منته آلتون كمر باغلاونكدان آرتور اقدرد
ديمشلر ديدى بوقصه دان سنكا تربيه شولدر كه قلغه قل بولغونچه
جميع قل لارنى يارانقان الله تعالى كا قل بولوب قول كوچنك بلان تايقان
بر تينك منت بلان حاصل بولغان منك تين دن بر كنيلير اكدرد -
ت * نوشيروان پادشاه سراينك بر كروه حكيملر بر مصاحت
خصوصه سويلاشوب اوتورولار ايدى اول حكيملر مجلسنك بزرجمهر هم
بار ايدى اما اول هيچ سوز دشماينچه سكوت قيلوب اوطورور ايدى
اينديلر يابزرجمهر سن بو خصوصه بزنك سوزمزا كبرده قانوشماى
سن ديديلر بررجمهر ايتدى وزيرلر طبيبيلاردر آورو توكل كشى كا
دارو بيرمايلر من كورامن كه سزنك رايكنز راست در بوتقد بزرده
منم قانوشوم ننگ حكمتى برده بو قدر ديدى - اى اوغل بزرجمهر دن
سنكا تربيه اولدر كه حكيملر بولوب حكيملر اورونسز بزرده كشى
سوزينه قانوشما ديلار كشى ننگ سويلاشه تورغان سوزين كيسوب
سوزايتمك مذموم خلقدرد اكر كشى سوزينه قانوشما قىچى بولسانك
مجلسد اش لرنك سوزدن توقتاغان آراده سوزكا قانوشقاي سن -
ت * اسكندر رومى دان صوراديلار مشرق ومغرب ديارين
نيچوك ايتوب آلدنك مقدمه كى پادشاهلارنى قدر عسكر واقچه

و خزینه تو کوبده آلا ماغانلار ایدی دیدیلر اسکندر ایتدی الله تعالی ننگ یاردمی بلان آلدیم هر مملکتی آلدیم خلقین رنجتمادم و ایلکاری پادشاهلارین این کولکدن غیر نرسه بلان ذکر قیلمادم دیدی - ای اوغل ایدمی کوردنک نیشد این تربیهلی کشیلر بار ایش - حلم و یومشاقق بلان بوتون مملکتی تسخیر قیللار - حلیم و یومشاق سوزلی بولورغه تیموش کرچه دوشماننک بولسه ده این کولکدن غیر ذکر قیلماغای سن -

ت * اولوغلاردان براو بر پادشاهدان صورادی فلان زاهد حقنده نی ایتسه سن بعض لر آننگ حقنده طعنه قیللار دیدی اول پادشاه ایتدی من ظاهرند عیب کورمای من اما باطنی عیب در عیب کا حکم ایته آلمای من دیدی - ای اوغل فقط اوزنک ننگ کماننک بلان کنه بو کشی فلاندر دیب کشی اوستنه عیب اثبات ایتمک خطادر مونی سوء ظن دیرلر حرام اشدر موندان صاقلان -

ت * شیخ سعدی دیمشدر که عبد القادر کیلانی کوردم کعبه ده باشین ناشقه قویوب یاتمش ایتدر که ای خداوند عفو قیل اگر قیامتک عقوبت کا مستحق بولسام قبرمدن کورسز ایتوب قوبتار تا که این گولر آلدنک اویانلی بولماغای ایدم دیر - ای اوغل دنیاده بر کچکنه کنه عیبنک بولسه کشی کوزینه کورونورکا اویالاسن قیامتک پیغمبرلر و این گولر و جمیع خلائق آلدنک عیبکنی و گناهکنی یوزنکا اورسالار آنده قاچارغه اورون یوق - ایدمی سنکا تربیه بودر که آخرتک یوزنکا کیلاسی عیبنی اسلامه عبد القادر کیلانی کبک آدملر قورقسه لار سنکا منکا نی صان ایمان کیتورمک فرضدر -

ت * این گولردن بر آدم بر پادشاهنی توشنک کوردی او جماحد او نورور و دخی بر فقیر صوفی نی کوردی جهنم ده عذابک ایش صورادی بو پادشاه بودر جهنی نی بلان تابیدی ده بو فقیر صوفی بودر که کا نی سبیلی توشدی بز موننک خلافت کمان قیلادر ایدک دیدی ایتدی پادشاه فقیرلرنی و درویشلرنی سوکان اوچون بو

جما خلق

اوجما خلق بولدی اما بوقفیر پادشاه لارغه یاقنلق سبیلی جهنم لك
بولدی دیدیلر - کوردنك مو ای اوغل - ظالم لر طاققه سنه ونفسنه
ظالمق قیلاغوجیلارغه یاقنلق دخی مسلماناق اشنی توکلدر -

ت ❀ یونان ولایتنه برکارواننی نالاب حسابسز مال لارین آلوب
کیتدی لر سوداگرلر بیک یغلاشدیلر الله تعالی دن یاردم تلادیلر
نی فایده - اول کاروان ایچنده لقمان حکیم بارایدی براو ایتدی
یا حکیم اول اوغریلارغه بر نیچه حکمت کلمه لری ایت چی تاکه
مال لارمنی قایتاروب بیرسونلر دیدیلر لقمان ایتدی آلا رغه حکمت
کار قیلماس دیدی یعنی قارا کونکل کا حکمت وعظ اثر ایتماس
تاشقه قداق قاغوب بولمایدردید - ای اوغل واعظلر بار ناصح لر
بار بعضی سی ننگ وعظلری ونصیحت لری انرلی توکلدر وعظ اثر
ایتماکانلک کوب وقتنی وعظ ایتکوچی ننگ پرهیز توکل لکندندر -
ت ❀ لقمان حکیمدن صورادیلار سن ادبنی کمدن اوکراندنك
دیدیلر لقمان ایتدی ادبسلرننك ادبسلرکن کوروب اوزمه
کیلو شماکان کبک بولدی ده همان آنداین فعل لردن صاقلانا کیلدم
ادبلی بولدم دیدی - ای اوغل عقللی بالاغه آطلام صایون عبرت لر
بار واعظلر بار معرفت حاصل ایته کور -

ت ❀ شیخ سعدی حکایت قیلمشد که بر سفر مرزده بر کیچننك
ایچنده اویغانوب کوردم که کاروان ایچنده درد اهلنن بر آدم
بار ایش بوتون تون نهره اوروب بیت وشعر ایتوب اصلا یوقلامایچه
کیچنی اوزدردی بو نی حال دیب صورادم ایتدی که بلبل لارنی
کوردم که آغاچدان آغاچقه اوجوب ناله وفغان قیلالار - کبک لر
طاو لاردان ناله وفغان قیلالار - باقالار صودان ناله وفغان قیلالار -
حیوانلار اورمانلاردان ناله وفغان قیلالار - بس فکر قیلدم که همه
حیوانلار وحوش وطیورلار تون یوقلامایچه ذکر وتسبیحه ایکان
اوزمنك غفلتده بولمقمنی مروندن صایمادم دیدی -

ت ﴿ مصر شهرنده ایکی امیر زاده بار ایدی برسی علم اوکراندی
 برسی مال قازغاندی بای بولدی اول برسی علامه بولدی بو برسی
 عزیز مصر بولدی بس بو بای بولغانی عالم بولغاننه حقارت کوزی
 بلان قارار ایدی وایتور ایدی من سلطانلقه ایرشدم سن همان
 بر نقطه ده توراسن دیدی عالم ایندی ای برادر الله تعالی کا شکر
 ایتمک منم طرفمک در چونکه من پیغمبر میراثن تابدم اما سن فرعون
 میراثن آلدنک دیدی - ای اوغل بوقصه دان سنکا تربیه شولدر که
 قناعت کبراک علم البتہ پیغمبر میراثیدر العلماء ورثه الانبیاء -
 ت ﴿ عجم پادشاه لارندان بر پادشاه بر طبیب حاذقنی پیغمبر
 هم خدمت نه یباردی - اول طبیب نیچه یل لار دیار عرب ده توردی
 هیچ برکشی مونکار منکا دوا قیل دیب یاننه کیلمادی بر کون اول
 طبیب پیغمبر هم یاننه کیلوب شکایت قیلدی فلان قدر کونلر مونک
 تورامن هیچ کم منکا التقات قیلغان کشی یوق دیدی پیغمبر هم
 ایتدی بو خلق ننگ عادتاری شولدر که اشتہالری غلبه قیلما
 توروب هیچ طعام آشاماسلار واشتہالری باصولاس بورون طعامدان
 قول تارتورلار یعنی تمام تویغونچه آشاماسلار دیدی طبیب ایتدی
 صحتنی موجب بولغان نرسه شول له باصا دیب بر اوبدی ده کیتدی -
 ایتدی ای اوغل بو حکایت تربیه نکنی ینکوردی مو - ایتدی
 قورصاغنک تولغونچه آشاما صحنک بولور سن آربلان قناعت قیل -
 ت ﴿ بر آدم عمرنک نیچه مرتبه توبه قیلدی همان توبه سین
 صندردی مشایخ لردن براوکا مونی شکایت قیلدی توبه منی توتا
 آلمای من عاجز من دیدی اول مشایخ ایتدی من شویله کمان
 قیلان که سن کوب آشارغه عادتلا نکان سن نفسنی جینکمک بیگ
 چیتون اشدر سن نفسنی تربیه قیلما نکان اول سنی شویله زنجار که
 بروقت سنی هلاک قیلور دیدی - بس ای اوغل نفسنک سیمرکان
 صایون اول سنی هلاکت کا تارتور - دنیا ده بهادر شول کشیدر که
 نفسن جینکار -

ت ﴿ ایشتمد که بر فقیر درویش آچلق اوطنه کویکان بر برسی
اوستنه جاماغان کیوم کیکان اوشبو بیتنی اوقوب تسلی خاطر
قیلوب اوطرور -

ایسکی کیوم قوروا یکماک منم آشم * خلق ننگ منتندن طبع باشم
دوستلارندان برسی ایتدی نیک اوتوراسن اوشبو شهرده فلان کشی
بار محتاجلارننگ حاجتن ادا قیلادر اگر سننگ ده حالکنی بلسه
حالنکا شفقت قیلور ایدی دیدی اول فقیر ایتدی تیک تور -
فقیر لکن اولک کشی کا حاجت بلان بارمقدان خبر لیرا کدر دیدی -

ت ﴿ خراسان ولایتند ایکی درویش بار ایدی بر برینه مصاحب
بولوب سفرکا چقدیلار بری بیک ضعیف ایدی روزه توتوب ایکی
کون کا بر مرتبه افطار قیلور ایدی - بری قوتلی ایدی کونک اوج
مرتبه طعام آشار ایدی - بر شهرکا کردیلر اول شهرده بولارنی سز
چاسوسلار سز دیب توتوب ها کملرینه ایلتدیلر بر خانه کا بابدی لار
ایکی جمعه تفتیش قیلغانندان صونک بلدیلر که کناه سز آدملر
ایمش چقاروب یبارورکا امر بولدی زندان خانه ننگ ایشکینی
آچوب کردیلر کوردیلر که قوتلی دیکانی جان تسلیم قیلمش ضعیفنی
قارادی لار ضعیف دیکانی جانن سلامت آصرامش مونگار بیک عجب کا
قالدی لار - بر حکیم ایتدی اگر موننگ خلاقی واقع بولغان بولسه
عجب بولور ایدی چونکه اول برسی کوب آشاوچی ایکان اوزاق
آچلق قه طاقت توتنا آماغان اولکان اما ایکنجی سی بر پرهیزکار آدم
ایمش اوزین صاقلاغان وصبر قیلغان سلامت قالغان دیدی - لی
اوغل نفسن بیک نریبه قیلغان کشی قاطی لفق قه چدامایدر -

ت ﴿ حکیملردن بر آدم اوزی ننگ اوغلین کوب آشادان منع
قیلدی ایتدی ای اوغل کوب آشاو کشی نی سرخاو ایتهدر کوب
آشاما دیدی اوغلی ایتدی ای آنا آچلق کشی نی اوتره در فلان
کشی آچ اولکان دیلر کوب آشاب اولدی دیکاننی ایشتمک انم یوق
دیدی آناسی ایتدی آلاید اوغلوم اولچاو بلان آشام کیراک کوب

آشوا آدمی اوتر ماسه ده کوب یخشلیق ده کورسانمایدن و اسراف بولادر اسراف هر امدن دیدی - بوقصه دان سنکا بر تربیه حاصل بولسون که کتاب ایتکان سوزنی بوشقه حسابلاما *

❧ ت ❧ بر فقیر بر وقتنی بیگ محتاج بولوب قالدی دوستلارندان برسی ایتدی فلان کشی بیگ بای ونعمت ایاسی آدمدر اکر سننگ محتاج ایکنکنی بلسه شاید شفقت قیلور دیدی - بوفقیر ایتدی بلکه شولای بولور ایدی اما من آنی بلمای من دیدی اول کشی ایتدی ایده من اوزم کورساتایم آنی سنکا دیدی برکا باردیلار بوفقیر باروب یتکاج ایشک آلدنده براونی کوردی ایرنلری صالونغان کونکلسز وخفا اوتورور بوفقیر بر سوز ایتما ییچه قایتوب کیتدی باباغی کشی صورادی نی حال دیدی فقیر ایتدی - خیر اوزین کورکاج شفقتندن کیچدوم - دیدی -

❧ ت ❧ موسی عهه بر فقیرنی کوردی یالانغاج کیومی یوقلغندان قوم غه کروب یاتقان ایتدی یاموسی دعا قیل الله تعالی منکا بایلق بیرسون فقیرلک کا طاقتم قالمادی دیدی بس موسی عهه دعا قیلدی آز زمانه الله تعالی آنی بای قیلدی موسی عهه بر نیچه زماندان صونک آنی ینه کوردی بر اش کا کرفتار بولش خلق کوب جیولغان موسی عهه صورادی نی حال بولدی دیدی - ایندی لر بوفلان کشی خمر ایچوب ایسرکان صوغوشقان بر کشی نی اوترکان حالا آنی قصاص قیلالار دیدیلر موسی عهه الله تعالی ننگ حکمتنه اقرار قیلوب باقسه نه آشوغوب دعا قیلدم دیب اوکوندی واستغفار قیلدی ای اوغل الله تعالی ننگ اللهی حکمتی بار براو بای براو فقیر اما بای بولق فقیر بولق آدم ننگ اوز فعلندن توکلدر قناعت کیراک -

❧ ت ❧ شیخ سعدی حکایت قیلیمشدر که زمانه ننگ انقلابندان هنوز یغلاغانم وشکایت قیلغانم یوق ایدی مکر بر وقتنی آباغمه کیبارکا یوق ایدی آیاقلارم یالانغاج کوفه مسجدینه کیلدم بر آیاقسزنی کوردم والله تعالی کا شکر و ثنا قیلدم و آباغم یالانغاچلغنه صبر قیلدم

دیدی

دیدى ايمدى اى اوغل بوقصه دان سنكا بر آرتريه بيراييم كه
 ❖ ت ❖ بر بيك ضعيف بالقچى ننگ قارماغنه بيك قوتلى اولوغ
 بالق لاكدى اول بالقنى تارتوب چقارورغه بالقچى ننگ قوتى يئمادى
 بالق قارماقنى اوزوب قاجدى ايكنچى بالقچيلار مونى كوروب
 ملامت وشلته قيلدیلار قارماغنكا مونداین قيمتلى بالق لاككان
 ايدى اچقندر ننگ هى ناچار ديدیلر بالقچى ايتدى هى يكتلر
 منكا نصيب بولماسه من نيچوك ايتاييم دخی بالق ننگ كونی بتماسه من
 نى قيلاييم دیدى بالقچى نصيب بولماغان بالقنى توتالماي بالق ننگ
 اجلى يئماسه قارماقغه كرالمای -

❖ ت ❖ بر سودا كر اوزى ننگ سودا سنمك آلتون ضرر ايتدى
 واوغلنه ايتدى انى اوغل بوسرنى كشي كا ايتوركا كيراكماس دیدى
 اوغلى ايتدى اى آنا فرمان سنمكدر ولكن بوسرنى ياشرودن بىزكا
 نى فايده بولور آناسى ايتدى تاكه ايكي قايفو بولماسون ديب
 ايتامن كه بر قايفو سرمايه من كيموى ايكنچى قايفو كورشى لرمن ننگ
 شمانه سى دیدى - اى اوغل شمانه ديكان نرسه من موم خلقدى
 شمانه دان صاقلان يعنى براونك قايفوسين يا كه ضررين كوروب
 يا كه ايشتوب سونمك نى شمانه ديرلر -

❖ ت ❖ عقل اياسى وفضيلتلو بريكت بار ايدى اما نيچه مرتبه
 عالم لر ودان شمندر آراسنه اوتورور برسوز سويلاماس ايدى
 آناسى ايتدى اى اوغلولم بلكانككى ننگ سويلاماس سن دیدى
 اوغلى ايتدى قورقامن كه اكر بلكانمنى كشي كا بلدرسام عالم ايكان
 ديب منم بلماكان نرسه منى صورارلارده اويانلى بولورمن دیدى -
 اى اوغل بو حكايتمن سنكا فايده شولدر كه بر نرسه نى تمام كنهه
 ايرشوب بلماسانك تلنكا كيتورمه -

❖ ت ❖ بر پادشاه اوزى ننگ اوغلين اوستادقه علم اوقوماغه بيردى
 اوستاد كوب اجتهاد بلان پادشاه ننگ اوغلنه تعليم بيردى ويامان
 نرسه لردن منع قيلدى وكاهاتينادى بوبالا طاقت سزلكندن آتاسنه

قایموب شکایت قیلدی تنن آچوب کورساندی آناسی مونگار
خفالانوب اوستادی چاقرتدی ایندی ای اوستاد عوام بالالارین
بو قدر جفا قیلورغه جایز کورمای سن ایکان بزنگ بالامزغه بو قدر
جفا وجبر کورسانه سن فی سببدر دیدی اوستاد ایتدی ای پادشاه
آننگ اوچون که عوام بالالارینه اعتبار یوقدر اما پادشاه بالالاری
جفا فی نرسه جبر فی نرسه ایکانن بلوب اوسونلر تا که پادشاه بولغاندن
صونگ جبر وظلم فی ایکانن بلوب صاقلانسونلار اگر پادشاهدان
وپادشاه بالالارندن جبر وظلم صادر بولسه ایلدن ایل کا یورتورار-
وکنلک اولوغ کشیلرننگ وبایلارننگ بالالارینه تربیه وترتیب بیروده
عوام بالالارندن آرتوقراق قارارغه تیوش یعنی مذهب فی کینکا
یتمایچه طغزراق توتوب تربیه قیلورغه تیوش بای دیب اصلارعا یه
قیلورغه یارامی -

ت ای اوغل بالالارغه تعلیم بیرسنک کچراک وقتک بیک اجتهاد
قیل (العلم فی الصغر کنش فی الحجر) مضموننچه چیق فی نچکه راک
چاغنده بوکو سهل راک بولادر کچراک وقتده کوب فن لارکا
توشوندرمک کیراک علوم ریاضیه دان آز بادرک تیوش اما
بو بالالارغه سبق اوقتو خصوصنده سنکا یخشیراق تربیه بیرایم که-
ت بر پادشاه اوغلین بر اوستادقه بیردی ایتدی ای اوستاد
بو بالاسننکدر اوز نظامنکچه یخش تعلیم بیرکای سن دیدی - بس
اوستاد بو پادشاه بالاسنه باشقه بالالار قطاره سنده اجتهاد بلان تعلیم
بیردی لکن پادشاه بالاسی عوام بالالاری یتکان درجه کا یتمادی بس
پادشاه موآخنده قیلماچی بولدی اوستاد ایتدی ای پادشاه تربیه
بردر لکن استعداد باشقه در دیدی - بس ای اوغل عوام بالالاری
کوبراک بای بالالارندن چاپک راک وزیراک راک کا کیله درمن سنکا
شوننگ اوچون اینامن بای بالالارینه آرتوقراق اجتهاد صرف
قیلمق کیراک آلا بیک ایرکا بولالار -

ت * بر عرب اوزى ننگ اوغلنه ايتدى باق اوغل قيامت
كوننك سندن سن كم اوغلى ديب صوراماسلار بلكه نى عمل كيتور دنگ
ديب صورارلار ديدى -

ت * شيخ سعدى روايت قيامشدر كه بر فقير آدم بار ايدى
عمرنده بالا كورمادى الله تعالى دن صورادى اكر اوغلوم بولسه
اوشبو اوستمدا كى خرقه مدن باشقه ملكمه نرسه يوقدر آنى صاتوب
فقير فقراغه اولاشور ايدم ديب نذر قيلدى - بس الله تعالى آنكا
بر اوغل روزى قيلدى بىك شادلا نوب ايتكان نذرى اوزه فقيرلر كا
انعام احسان قيلدى بر نيچه يلدان ينه شام سفرندن قايتقانده
يولوم شول شهر كا توغرى كيابوب اول كشينى صوراشدم ايتديلر
زندانده در - نى سببلى زندانغه نوشدى ديب صورادم اوغلى
بر وقتنى خمر اچوب صوغوشوب بر آدمنى اوتركان ايدى هم
شهر دن قاچقان ايدى اوغلين تابماغاچ اوغلى اورننه آناسين
زندانغه صالحديلار - اى اوغل اوشبو زمانه مزده ده مونكار اوخشاشلى
واقعلر باردركه نيند اين بايلار بار بالالارى ياش وكچكنه زمانه
قرق ايللى منك يوز منك بلان سودا قيلغوچيلار بالالارى اوسوب
ينكاچ فقير ومحتاجاقه قالالار اول نيندر - البته كچكنه وقتده
بالالارين بخشى تربيه قىلا بلماكانلكدندر -

ت * بر اولوغ عالمن (اعدى عدوك بين جنبيك ديكان
حديث ننگ معناسين سؤال قيلدم اول عالم ايتدى هر بر دوشمان كه
احسان قيلسانك دوست توتادر مكر نفس كا مرادين نى قدر بير سنك
شول قدر زياده نى استايدير ديدى -

ت * حكمت - مال ديكان نرسه عمرنى طلقق بلان كيچورمك
اوچوندر - توكلدر كه فقط مال جيمق اوچون - بر عقل اياسندن
صوراديلار اينكو بختلى كمدر دخى ياوز بختلى كمدر ديديلر -
اول كشى ايتدى اينكو بختلى لك ننگ علامتى شولدر كه دنيا ده
پرهيزكار بولور آخرت نى اونو تماس عبادنچان بولور وقران اوقوچان

بولور آز سوزلی بولور بش وقت نمازی وقتنده ادا قیلور حرامدان
صاقلانور ایند کوارکا محبت ایتار متواضع بولور جومارد بولور شفقته
بولور - اما یاوز بختلی شولدرکه مال جیارغه حر یص بولور نفسنه
ایارور کوب سویلا شور نمازغه یالقاو بولور یاوزلارنی یاراتور یاوز
خلقلی بولور حمله کار بولور شفقت سز بولور صاران بولور اولومنی
اونوتور - ای اوغل بو اورونده سنکا یخش بر تربیه بارددرکه
ایندکو بختلی بول یاوز بختن صاقلان مونده سنکا ایندکو بخت
علامت لرین صاناب کیتورودن مقصود سنی ایندکو بختلی قیلماقدر -
❁ ت ❁ موسی هم قارون غه نصیحت قیلدی که احسان و ایندکولک
قیل نناکه الله تعالی سنکا احسان قیلدی دیدی قارون موسی
هم ننگ سوزین طنکلامادی مالی ملکتی بلان آتی یر یوتدی -
ایمدی سنکا براو نصیحت قیلسه جاننگ و کونکنک بلان طنکلا و مضمونی
بلان عمل قیل -

❁ ت ❁ ای اوغل ایکی تورلو طائفه بارددرکه فایده اسزغه و معناسزغه
زحمت چیکار لر بری شولدرکه آقچه و مال جیار اوزی فایده الاناس -
ینه بری شول عالمدرکه علم اوکراندی عمل قیلماادی - بو ایکی
طائفه جمله سنن بولا کورمه ای اوغل -

❁ ت ❁ هر بر سرکنکی دوستنکا ایتمه چونکه قایدان بله سن بر
وقت نی دوشمان بولوب کیتار - دوشماننکا قولونکنان کیلسه ضرر
ایتمه بلکه بر وقت تی اوزنکا دوست بولور - دوستنک ننگ دوستنه ده
اشانچ یوق آنک بول - اما ایکی دوشمان آراسنده سوز سویلا سنک
بولوب سویله اکر دوستلانسه لار اوزنکا اویات کیلما سون -

❁ ت ❁ دوستنک بلان سویلاشکان آقرون سویلاش سویلاشکان
سوزنک دوشماننکا ابرشما سون حتی بر دیوار یاننک سویلاشکان ده
عقل بلان سویلاش ناکه دیوار آرتنده قولاق بولما سون - اما
دوشماننک نصیحتن قبول ایتمک خطادر لکن ایتمک جایز چونکه
خلاق بلان عمل قیلغای سن -

﴿ ت ﴾ ای اوغل قوتی بارنده اید کو عمل قیلمان کشی ضعیفی
وقتده قاطی لقی کو رور -

﴿ ت ﴾ ای اوغل یدی تورلو کشی کا کینکاش ایتمه - اوّل نادان
کشی کا کینکاش ایتمه چونکه نادان کشی اوزی ننگ نادانلغنه بواشوب
سنی آرزونلق یولنه سالور - ایکنجی دوشمانکا کینکاش ایتمه چونکه
دوشمان کشی سنی هلاکت کا تارنور اوچونجی حاسدکا وکونجی کشی کا
کینکاش ایتمه چونکه کونجی کشی سننگ نعمتنگ ننگ زوالن تلار -
دورتچی ریا اهلنه کینکاش ایتمه چونکه ریالی کشی هر قاچان آدم ننگ
رضالغین غنه قاراب تورور - بشنچی قورقات کشی کا کینکاش ایتمه
چونکه قورقات کشی سنکاهیچ بر مصاحت بیروورکا حرأت قیلماس -
آلتنجی صاران کشی کا کینکاش ایتمه چونکه صاران کشی مال جیارغه
هر یصدر آنده رأی صائب یوقدر - یدنجی هوا وهوس کا ایارکان
کشی کا کینکاش ایتمه چونکه نفس آرزوسنه ایارکان کشی نفسنه
مخالفت قیلا آلاس -

﴿ ت ﴾ خلق قه ایکماک نوز کورسانماکان کشی ننگ اولکچده
اسمن تلکا آلاسار - ترکسکی بلان سیوند رماکان کشی ننگ
اولومنه ده بیک قایغورماسار -

﴿ ت ﴾ ای اوغل الله تعالی اوزی ننگ بر قولنه اید کولکنی تلاسه
یعنی دنیاده و آخرنده آننگ اید کودولتنی بولماقن تلاسه طاعت
وعبادتنی اول بنده ننگ کونکنه سالور وترککنده قناعتنی آنکا
ملازم قیلور بس اول بنده الله تعالی ننگ بیرکاننه قناعت بلان
کفایه لنوب عفت و پرهیزلک بلان ترکلک قیلور واکر بر بندسی ننگ
یاوزلاردان بولماقن تلاسه آننگ کونکنه مال محبتن سالور و طول
املنی کونکنه بسط قیلور دنیا عملی بلان شغل لنددر و نفس آرزوسنه
اسیر قیلور بس اول بنده فسق فساد آطنه آطلانور تلاکان فسق
وفسادنی قیلا بیروور -

❖ ت ❖ ای اوغل اوزنك ننگ صحتنكا واونكان كون ننگ سلامتكنه
مفرور بولماو آلدانما چونكه عمرنك ننگ مدتی آذر دایما صحتده
بولماقنك محالدر بس صحت ننگ قدرین بل اوزنكنی حیوان
درجه سندن چقارلكن حفظ صحت ننگ شرطلاری کوبدر -

❖ ت ❖ ای اوغل ساچكانمكنی اورورسن قیلغاننكنی کورورسن
یعنی ایدکواش قیلسانك ایدکوجزا آلورسن ویاواش قیلسانك
عقاب و عذاب قه مستحق بولورسن -

❖ ت ❖ ای اوغل صاران کشی فقط اوز مالی ننگ قاراولچی در
ووارث لرننگ خزینه چی سیدر یعنی اوزی ننگ مالنه باری قاراول
تورا ووارث لرینه تابشرف اوچون باری وقتن کوته در - بو
حکمت لرننگ عرب چه سی فواکه الجلساده *

❖ ت ❖ ای اوغل اخلاق سیئه ایاسنه ویاوز خلقلی کمسنه کا
افعال حسنه نكنی وایدکو خلقلارنكنی کورسانك بلان وعظ و نصیحت
قیل تلتك بلان نصیحت قیلغونچه فعلنك بلان نصیحت قیل دیمکدر -
شایدکه بوسوزنی بیان قیلما سامده فهم ایتسانك کیراك -

❖ ت ❖ ای اوغل یخش لق ننگ قدرین بلماکان کشیدن یراق
بولغان یخش - براو کا بر یخش لعنك تیسسه منت ایتمه بر اودن
یخش لق کورسنك فاش قیل اونوته -

❖ ت ❖ ای اوغل هر نی قدر جسمنكده صحت و ذاتنكده یاشلك
ویكت لك بولسه ده توبه سز ووصیت سز یاتوب یوقلاما - آدم ننگ
اجلی کوز بلان قاش آراسنده در -

❖ ت ❖ ای اوغل کورشیلرین حور و ذلیل توتقان کشی عزیز
وهرمتلی بولا آلماس وقرنداشلرین محروم قویغان کشی مالی ننگ
راحتن تابالماس - صاف کونکلی وکورکام فعللی بولغان کشی نی
رعایه واحترام قیلغی واجبدر -

❖ ت ❖ ای اوغل بر کشی سنی یاوز خلقی بلان رنجوتسه حلمك
بلان آنکا وعظ قیل یعنی آندان انتقام آلایم دیب مشقت چیمکه -

مروّت و انسانیتەنك تمامندندر كه هر نى جهندن بولسه ده غيرلرده بولغان حقنكنى اونوتقاي سن - غيرنك سنك بولغان حقن خاطر نكك نوتقاي سن موني مروّت ديرلر - انتقام و مجازات قه قادر بولاتوروب عفو قيلمق جميع ايدكو خلقلارنك كورك مرا كيدر -

ت * محتاج آدم لارنك ده انعام و احسان غه مستحق راكى و پيروركا تيوشليرا كى سوالك پيرهيز را كيدر يعنى براونك محتاج ايكانن بلاسن ايكان و هم مندن حاجت تلار ديب ده كمانك بار ايكان اوزى صوراماس بورون تيزراك پيره كوراضعا ما مضاعفة ثواب آلاسن - ت * اى اوغل براوكا اينكان انعام و احسانكنى و آنكار ايتكان يخشيلەنكنى ايتوب من سنكا فلان يخشيلق لار قيلم ديب منت ايتسك آدم طرفندان رحمت واللّه تعالى طرفندان ثواب اميد ايتمه سن منت ايتماسانك ده اول كشي اوزى ده بلور واللّه تعالى ده سنك قيلغان ايدكو لككنكى بله در -

ت * اى اوغل طار خلقلى كشي نكك رزقى ده طار بولا ايمش كينك خلقلى و صبرلى بولور غه تيوش - توغرى سوزلى كشي نكك جمالى آرتوق بولور يعنى سوزنك و فعلنك توغرى كشي كا خلق محبت ايتهدر نناكه ماتور كشي نى خلق هاى ماتور كشي ايكان ديب محبت ايتهدر -

ت * خيرلى مال شولدر كه حلال دن كيلور ايدكو يولقه صرف قيلنور - و خير سز مال شولدر كه حرامدان كيلوب فسق و فساد يولنه صرف قيلنور مونك تفصيلى بودر كه اى اوغل ايدكو طريق چه و حلال كسبدن حاصل بولغان مال حرام غه صرف قيلونمايدر و آنى حرام غه صرف قيلور غه الله تعالى ايرك بيرمايدر حلالدان كيلكان آقچه اصلا حرام غه كيتماس هم اول مال اياسنده قرار قيلور اولكو نچه اول كشي دولتدن چقماس - و حرامدان كيلكان مال اياسنه يوقمايدر اول حرامدان كيلكان مال ينه حرام غه كيتمه كيتوب بته در كيتمه باشلاسه اياسى ده آنى نوقتانا آلايدر تيز زمان محتاج بولوب قالادر -

ت ﴿ ای اوغل اکاه بول که سنکا ایز کولک قیلغان کشی کا یامانلق
 قیلما وسنکا نعمت بیرکان کشی کا اهاننت قیلما وحقارت نظری بلان
 قاراما۔ ظلملقی کوب بولغان کشی نیزهلاک بولادر وهم دوشمانلاری
 کوب بولادر ظلملقدان زیاده صاقلانلق کیراک -

ت ﴿ ظالم لرا نصر ت و يار دم بير كو چي كشي ظالم لرننگ بر سيمير
 و آدميلار ننگ ياوز را غير - اما اي اوغل ظالمق ديكان نرسه آقچه
 وغير نرسه حقنده غنه توكل بلكه سوزده و فعلده هم ظالمق بولادر -
 ت ﴿ خلق آراسنده براوني وعظ ونصيحت قيلمق آني باشنه
 صومق كبكر - هيچ شك سز اول كشي سنكا دوشمان بولور اول
 سننگ نصيحتكنني توتو قايد هتي سننگ هلاكنكا طريق ارلار -
 خلق قه صبي لغكنني (صوفي لغكنني) كورسانكان بولوب بولور بولاس
 مرده نصحت قيلغان بولوب ماناشما -

ت ای اوغل قزند اشلرجه معاشره قیل یا طلارجه معامله قیل
یعنی آلوشده بیروشده بو قزنداش کشی دیب رعایه قیلما -
ودخی آلوشده بیروشده من قزنداش کشی له باصا آزاراف رعایه
قیل دیمه چونکه مال باشقه قزنداشلک باشقه بو خصوصه رعایه
قیلوشو عداوة و دشمنانلقه مؤدی بولادر - اکر رعایه قیلوشمق
لازم بولغانده مساومه نکر تمام بولغاچ قیلماق تیوش -

ت * تلجراحتى قانچ جراحتمدن آچى راقدر ويا مازاقدر يعنى
تلدان صادر بولغان آچى وقباحت سوزلرنىڭ آدم كا اثرى تىنكىنى
يېقى بلان كىسكەندىن دە آچىراقدر - اى اوغل ھېچ بركشى كا تلنك
بلان جراحت صالما يعنى يامان سوز ايتمە آدم نىڭ جاننە تىە تورغان
سوز ايتمە اما بر سوزنى سىن سەھل كا حسابلا ب ايتور سىن دە كىشى نىڭ
كونكلمە يىك قاطى نىار - اى اوغل قاطى سوزلى بولما - ايدكو
خلق بلان ويومشا قلى بلان طاطلى سوزلر سويلاشمك رزقنىڭ
آچقچىدر دىمىشلر - يىخى ويومشا ق سوزكا آدم نىڭ كونكلى اروب

کیتہ در۔

کیمته در - کشی کا آشوغوب سوز ایتسنک و آشوغوب جواب بیرسنک
هیچ بر خطا سوز صادر بولما ییچه بولماس -

ت * هر اش ننک آخرین فکر قیلوب و او یلاب اش قیلغان
کشی بلا و قایغودان ایمین بولور - و سلامت قالور - او یلاما ییچه
آشوغوب اش قیلغان کشی هیچ بر ندامت و او کوئچ نارتمای قالماس -
ت * ای اوغل بریرکا کرسنک اوّل نیچوک ایتوب چفاسنکنی
او یلامق کیراک - قدم الخروج قبل الولوج - بر ایشکنی آچسانک
نیچوک ایتوب یا بارمن دیب او یلامق کیراک - یعنی بور و چقه
کرسنک نیچوک ایتوب تولارمن دیب اوّل تولونکنی ایسکا توشور
ودخی بر اشکا شروع قیلسانک نیچوک ایتوب تمام قیلورمن دیب
تمام قیلانکنی ایسکا توشور -

ت * یا لغانچیلای بلان معروف بولغان کشی هر نی قدر توغری
سوز ایتسه ده تهمتلی در - بر مرتبه یا لغانچیلغنک سیزاسه چن سوزنگاده
اشانماس بولورلار - شرعا عیب و مذموم اشلرنی کورکام کا صایمق
کناهلار ننک ده اولوغسیدر -

ت * اگر زبون و پس کمسنه لر و جاهل لر اولوغلار درجه سنه
ایر شسه لر اولوغلار و فضیلتلی آدم لر هلاک درجه سنه توشار لر یعنی
فضیلتلو آدم لر ننک قدری قالماس - ای اوغل یا مان خلقلی و طار
خلقلی کمسنه لر دن قاج و یراق کیت کورکام خلقلی کمسنه لر دن
آیرولما و اخلاق حمیده بلان متصف بول -

ت * ای اوغل ایتکان سوز آتقان اوق کبکدر هر بر سوزنی
او یلاب سویلا شرکا کیراک آوزنکدن حققان کیری قایتماس -
کناهلای بولا توروب ده توبه کا آشوقماغان کشی کناهسی صغیره
بولسه ده کبیره کا ایلنه در -

ت * تدبیر بلان توتسانک و صرف قیلسانک آزر سه ده برکتلی
بولادر و تدبیر سز توتوب اسراف قیلسانک کوب نرسه ده یتیماید -
ای اوغل سنگا مونده تربیه شولدر که کوننده اون تین فایده ایتسنک

یدی سکز تینن خراجاننگا توتوب قالغانی سرمایهنکا قوشولسون
 عمرده فقیر بولماس سن و محتاجاق کورماس سن اگر اون تین فایده
 ایتوبده اون بر اون ایکی تین خراجات توتساننگ تیز اش دن
 چقارسن زمانه مزده عبرتار بیک کوب بولدی - فایده ایتماکان کون
 ایکماک بلان صو آشاب تورساننگ ده یارار - ای اوغل عقللی کشی
 شولدر که قولند اغین صاقلار بوکونگی اشن ایرتهکا قالدیرماس -
 ت عزتلولک و اولوغلق بلند همت بلان در چرو کوچی توفراق
 بلان ایمس در یعنی اوزون بوی و اولوغ صاقل و جوان قورصاق
 بلان نوکلدر بولار باریسی ده چروب توفراق بولاسی نرسه در
 اولوغلق قه دلالت قیلاتورغان نرسه نوکلدر - بلند همتدن و مکارم
 اخلاقدان یالانغاچ بولوبده بوی بلان و جمال بلان و قیافت بلان
 اولوغلقنی استامک غایت اهمه قلقدیر - ودخی اولوغلق و فضیلت
 دیکان نرسه علم و ادب بلان در و مکارم اخلاق بلان در یوق ایسه
 کول اوستونده ییغشی آطالار یورغالانو برده اولوغلق قه و فضیلت قه
 دلالت قیلمایدر - ای اوغل آدم بولایم دیساننگ موند این یوق
 اشارکا اخلاص قویما -

ت عقل ایالری بلان و علم اهلی بلان معاشره و مصاحبه قیلمق
 کونکلرنی ترک زور و علم و معرفت اهلی بلان صاحب قیلمق عطر
 صاتوچیلار یاننگ تورق بلان برابر در که کر چه سنکا اول عطر بیرماسه ده
 خوش ایسی بورنونکا کرادر - نادانلار و یاوزلار بلان مصاحبه قیلمق
 تیمور چیلر یاننده تورق بلان برابر در اوچقونلاری سنکا کیلوب
 ساچرار - کذلک نادانننگ نادانلغی اثر ایتده در - ای اوغل مؤمن
 قزندانکنده بولغان عیبنی ممکن قدر یاشرکا طرش خصوصاکه
 اول عیب اوزنکنده ده بولسه -

ت ای اوغل کشی تنک اشنده یا که سوزنده خطا کورسنگ
 های خطا قیلدنگ بولای کیراک دیب خطاسین توراتمه زیرا که
 سندن علم هم آلورسنی دوشمان هم توتار - بواش اوز باشمه کوب

کیلکانی

کیلکانی بارونپچه مرتبه کشی ننگ خطاسین اوکراتوب اوکونگانم بار-
❁ ت ❁ آدم ننگ طبیعتی شویله در که منفعتین کورکان کشی کا
محبت و ضررین کورکان کشی کا عداوت ایتار - ای اوغل کشی کا
منفعت ایتار کا قولنکدان کیلما ای ایکان باری ضررنکنی ابرشدرمه-
آچق یوزلی طانلی سوزلی بول دوستیک کوب بولور -

❁ ت ❁ اما ای اوغل مال کسب قیلوننگ طریق بیک کوبدر
نی طریق بلان بولسده حلالدن کسب قیلماق فرضدر حلالدن
کیلکان مال بقالیراک بولدر حرام مال آدم کا یوقماید رتیز قولنکدان
کیمتار اما وبالی سنکا قالور - اما حلالدن کسب ایتکان مالنکنی
صاقلاب توت حرام یرکا صرف ایتمه - مالنی صاقلامق مال جیمقدان
مشکرا کدر صاقلاب توتا بلماکانلک سبیلی نی بای کمنه لر
دولتدن محروم قالدیلا -

❁ ت ❁ ای اوغل مال ننگ کیلومینه قاراب خراجانکنی توت
کیلومینه قاراغانده خراجاننگ کیمراک بولسون دنیا ده هیچ محتاج
بولماس سن - هر کون کوب مر آرمو خراجاننکدان آرتقانی سرمایهنکا
قوشولسون دولتنگ همان آرتور - ایمدی مالنگ کوب بولغان
تقدیرده فقیر وقتنکنی اونوتما - یعنی نتما که فقیر وقتنک بونرسه
بوکونکایتسون دبب صرف قیلادر ایدننگ بای بولغاچ کندلک حساب
بلان توت - خراجانن اولچاو بلان توتقان کشی محتاج بولماید -
❁ ت ❁ واکر بر دوستنگ یا که قرنداشننگ مالن یا که خنمتن
سنکا نابشرسه وامانت ایتمسه اوز مالنگ کیک ایتوب صاقللا واوز
خنمتنگ کیک ایتوب ادا قیل اول سبیلی الله تعالی سننگ مالنکا
برکت بهرور وخلق آراسنکا امانت دارلق بلان مشهور بولور سن -
اما ای اوغل مالنکدان بر نرسه نی بر کشی کا امامت قویایم دیسننگ
مشرف آدم کا امانت قویما دمی قمار باوغه یعنی اوتوش اویون
اویناوچی کشی کا وخر اچکوچی کا امانت قویما -

ت * و دخی ای اوغل بوروچ اینارکا هوس ایتمه - و فایده
بلان آلمان ورهن بلان آقچه آلمان چونکه بواشلا آدمنی خورلق قه
توشور چونکه کما بوروچلی بولسانک آنکار قل بولورسن -
و دخی کشیکا بوروچقه آقچه بیرمه خصوصاً دوستنکا بیرمه
چونکه دوستنک وقتنده اوزی بلوب بیرماسه تکرار صورامق لازم
کیلور صوراسانک رنجور آرانک زده دوستلق بتار دوستنی دوشمان
ایتمک جاهل لر اشیدر -

ت * ای اوغل اکر برکشی سنکا امانت قویمق نلاسه قبول
ایتمه و اوزنکا بلا یوکلامه چونکه امانت صاقلامق بر بلاد اوچ
حالدن خالی توکلدر بری بودر که امانت نرسه نی اوز مالنکدان
آرتوقراق ایتوب صاقلامق بلان زحمت چیکارسن و ایاسنه تابشورسن -
یا که طمع قیلوب سن دن امانت آلفانم یوق دیب انکار قیلورسن -
یا که اول امانت ضایع بولور احتمالدر آندان صونک اویاتقه
قالورسن قضا ایرشوب ضایع بولدی دیسنک ده اشانماس بس
امانت صاقلامق سهل اش توکلدر اما کرده امانت نی قبول ایتسنک
بخشی صاقلا و خیانت ایتمه - و اکر براو اوزنکا صاتارغه بر نرسه
امانت قویسه صاتقاندان صونک توقف سز آقچه سین ایاسنه تابشور
اما مونی ده ادا قیلا آلماس سن امانت ایتوب آلمانلکه صاتقاچ
آقچه سین بیرورمن فلانچه مدندن صونک دیب بر مدت تهیین
قیلوب وعده کا آل -

ت * هنرلی قل اولماس - ای اوغل هنرنک قایسی بولسه ده
اوزنک بخشی بولسانک آقچه کیتوره در اما هنرلرنک بخشی سی
اکرده آزارق سرمایهنک بولسه سودا قیلیمق بخشی کسیدر لکن
حلال سودا قیلیمق بیگ چیتون اشدر اما اجتهاد قیل ای اوغل
حلالدن صاتو ایت حلال سودا بلان حاصل اینکان برتیننک اون
تین حرامنکنی بروب جغار - سودا مالی آلسانک مالنک بخشی سین

آل چونكه بخشى نرسه دن فايده اميدى بارناچار نرسه نك صانولاي
قالسه ضرر بولور -

ت * و دخی ای اوغل آدم و حیوان رزقی بولغان نرسه بلان
آلوصاتو ایتمه یعنی ایکیماک آشلقنی ارزان وقتک آلوب قیمتلانکچ
یا که آچلق و قحط یلده صانارمن دیب آشلقنی جیوب آصراق
هرامدر مونی احتکار دیرلر - و دخی ای اوغل صانوا آلوده یالغان
سویلاشمه و آنط ایتمه - اما صانوا آلونی جینکل قیل نه اما کشی کا
شریک بولوب سودا قیلودان صاقلان چونکه دنیاده عدل کشی
آزدر نزاغدان باشنک چقماس - صنماغان و تجربه قیلماغان مال
بلان صانوا ایتمه - اوزنک ننگ اوکرانگان سودانکنی تاشلاما -

ت * ای اوغل عدو عاقل خیر من صدیق جاهل - آحق
ونادان آدم دوستلق قه و دوشمانلق قه هم یاراماس - و هنر سز
کشی دوستلق قه یاراماس - صاقلان شول کشی دن که اوزی بر
نرسه بلماس اوزین عالم و بلکلی صانور - بر اشنی بر مرتبه
اشلاب توغری کیلماسه ایکیچی مرتبه اول اش کا توتونمه - و قولنکدان
کیلماکان اش کا توتونمه -

ت * ای اوغل الحق مر - کرچه توغری سویلامک آچیدر
اما توغری سویله - اکر دوشمان سرمنی بلماسون دیسه ننگ دوستنکاده
سرنکنی ایتمه تا که دوشماننکا باروب ایتماسون - اولوغلارنی
اولوغ ایت کچیلرکا شفقتلی بول - نادان و هنر سز کشیلرنی
تریک کا صایمه میت دیب بل - بر اشنی ایکی مرتبه اشلامه -
ت * همت سز کشی ننگ ایکیماکن آشاودان آج تورمق آرتوقدر -
صنماغان و تجربه قیلماغان کشی کا اعتماد ایتمه منک تورلو تواضع لقلار
قیلسه ده - اوزنکنن توبان درجه ده کیلرکا محتاج بولودان بیگ صاقلان که
موندای قیون اش یوقدر - بوروچدان بیگ صاقلان ای اوغل
کشی کا بوروچلی بولدنک آنکا تل بولدنک -

ت ❀ ای اوغل اوغزلانغان نرسهنی آلمقدان بیک صاقلانا کور
کیراک اوزنک اوغزلا کیراک بله تورروب اوغزلاغان نرسهنی آل
ایکسی برابر در بنگاه اوغزلانغان نرسه قولونکا کرسه اجتهاد قیل که
ایاسنه تابشرا کور -

ت ❀ اما ای اوغل طشندان دوستلف کور ساتوب ایچنده
دوشمانلق وحسد یاشروب بورکان کشیدن بیک صاقلان بوزمان ننگ
دوستلارینه ده اشانما - براوسنی آلدنک ماقناسه البته بیکل که هیچ
شکسز سنی آرنکک یامانلای نورغاندر تجر به قیلمای تورروب آلدانما -
ت ❀ ای اوغل بخشی سوز بلان اوصالنی یولغه صالور من
دیمه - آحق اوز اوزینه قیلغان قدر ضررنی عقللی آدم دوشماننه ده
قیلماس - اکر ای اوغل سنی آلدنک ماقناسه لار وسنکا تشکر قیلسه لار
های رحمت منی ماقنای سز ایکان له باصا دیمه ایچنکدان طن -
اگر دوستلارم کوب بولسون دیسنک کشی اشنه قاتوشما وهیچ
کم کا بیلاننه همه خلق سنکا دوست بولور -

ت ❀ ای اوغل حصولی ممکن بولماغان نرسهنی امید ایتمه عملنک
مقدارنجه حصولن امید ایت مثلا اون تین لک عمل قیلوب اون
صوم امید اینارکا اوروں یوق - صنماغان و تجر به قیلماغان اشکا
توتونما - همان اوزنک ننگ بلکان اشکنی اشلا -

ت ❀ ای اوغل کشی ننگ کونکنه خلاف کیله نورغان سوزنی
تلنکا کیتورمه برسوزنی سن پروای سز ایتوب یبارورسن ایشتنکان
کشی ننگ کونکلی جراحتمنه تورغان سوز بولور کونکلی رنجور کشی
کونکلین رنجتودن بیک صاقلان -

ت ❀ ای اوغل کشی ننگ پرده سین یرتمه یعنی خلق آلدنده
آننگ عیبین یوزینه ایتمه خلق آلدنک آنی او یالتمه بویک یامان
خاقدیر کشی ننگ عیبین و کیلوشماکان اشین خلق آلدنده ایتو
باشنه توقماق بلان صوقانندن ده یامانرا قدر اوزنک ننگ عیبکنی
خلق آلدنده اوزنکا سویلاسه لر بخشی مو بولور ❀ تم ❀

Ja 3382/10

130

تربيه كتابي

عبدالقيوم ملا عبدالناصر اوغلى ننگ تصنيفى در

اوشبو كتاب ننگ باصمه سنه رخصت ويرلدى سانكت پيتربورخ
ل ۱ نچى نويا برده ۱۸۹۷ نچى يلك

اوشبو كتاب قزان اونيويرسيتيتى ننگ طبع خانه سنه ايكنچى مرتبه
باصمه اولنمشدر ۱۸۹۸ نچى يلك

Bibliothek der
Deutschen
Morgenländischen
Gesellschaft.

Дозволено цензурою. С.-Петербургъ, 15 декабря 1897 г.

КАЗАНЬ.

Типо-литография Императорскаго Университета.
1898.

